
Я. С. Калмикова, кандидат юридичних наук, молодший науковий співробітник НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України

Доказова діяльність на стадіях розгляду справи в порядку адміністративного судочинства

Стаття присвячена доказовій діяльності на стадіях розгляду справи в порядку адміністративного судочинства. Особливу увагу приділено викремленню стадій розгляду справи, які незмінні для всіх інстанцій і можуть бути зведені за результатами аналізу положень КАСУ до таких: 1) підготовче провадження; 2) попередній розгляд справи; 3) судовий розгляд справи; 4) ухвалення судового рішення у справі.

Ключові слова: *стадія, доказова діяльність, провадження, адміністративне судочинство.*

Доказова діяльність в адміністративному судочинстві має впорядкований характер, здійснюється протягом усього провадження у справі та може бути структурована шляхом виділення її певних стадій. На кожній стадії провадження така діяльність характеризується певними особливостями, що у підсумку має забезпечити винесення законного й обґрунтованого рішення у справі. Метою статті є розгляд та вирішення питання щодо прояву доказової діяльності на стадіях доказування в адміністративному судочинстві з урахуванням завдань даної сфери. Цю проблему в різні часи досліджували С. М. Амосов,

В. В. Баранкова, В. А. Бігун, Р. С. Белкін, С. В. Васильєв, В. П. Гмирко, Ю. М. Грошевий, В. В. Комаров, В. О. Кузьменко, С. В. Курильов, Л. Н. Лобойко, М. М. Міхеєнко, Л. М. Ніколенко, О. М. Нечитайло, В. Т. Нор, Н. Б. Писаренко, В. А. Сьоміна, С. М. Стахівський, М. К. Треушніков, М. Й. Штефан та ін. Розглянемо дане питання детальніше.

Р. С. Белкін, О. М. Дубенко, В. П. Гмирко, Л. Н. Лобойко, В. Т. Нор під стадіями доказування розуміють відносно відокремлені частини, які мають власні цілі, завдання, що складаються з певних технологічних операцій [2; 4; 7; 8]. На мою думку, стадії складаються з етапів, а етапи – з елементів. Стадія, етап та елементи за своєю суттю відображають та характеризують відносно відокремлену частину якого-небудь явища, процесу, яка перебуває у взаємозв'язку з іншими частинами явища, процесу, а сукупність цих частин утворює єдине, цілісне, організаційно та функціонально відокремлене явище, процес. Стадія – це період, рівень розвитку чого-небудь; під етапом розуміють окремий момент, стадію у розвитку будь-якого процесу; а елемент – це складова частина чого-небудь [9, с. 1349].

Стадія розгляду справи в порядку адміністративного судочинства базується на виділенні певних ознак, які є підставою для відмежування однієї стадії від іншої, і кожна наступна стадія починається лише після виконання завдань попередньою, а на наступній стадії перевіряються результати, які були досягнуті в попередній. Стадії мають певні риси: 1) є відносно самостійними; 2) виконання логічно та функціонально завершеного комплексу дій; 3) між стадіями існує причинно-наслідковий зв'язок, оскільки саме він є передумовою досягнення основної мети; 4) зміст кожної стадії становить комплекс послідовних, цілеспрямованих, динамічних дій учасників процесу; 5) кожна стадія має власні завдання, котрі визначають характер дій та специфіку правових засобів, які використовуються на кожній стадії; 6) правова природа діяльності стадій впливає на те, що кожна стадія має чітко виражену та юридично значиму правову межу початку та закінчення. У літературі висловлюються погляди щодо стадій розгляду справи. Зокрема, як зазначає В. О. Кузьменко, за змістом Кодексу адміністративного судоч-

чинства України (далі – КАСУ) можна виділити три основні стадії розгляду індивідуально-конкретних справ у судах адміністративної юрисдикції, а саме: 1) розгляд адміністративної справи у суді першої інстанції; 2) розгляд адміністративної справи в апеляційному порядку; 3) розгляд адміністративної справи у касаційному порядку. Водночас у системі адміністративного судочинства можна виокремити перегляд судових рішень Верховним Судом України, а також провадження за нововиявленими обставинами [6, с. 2–5]. З такою позицією не можна погодитись з огляду на таке. Запроваджена В. О. Кузьменко класифікація є по суті викладенням судових інстанцій, які можуть здійснювати відповідне провадження у справі. Вочевидь, розгляд справ в апеляційній та касаційній інстанціях не є обов'язковим за відсутності ініціаторів перегляду судового рішення. Стадії розгляду справи є незмінними для всіх інстанцій і можуть бути зведені за результатами аналізу положень КАСУ до таких: 1) підготовче провадження; 2) попередній розгляд справи; 3) судовий розгляд справи; 4) ухвалення судового рішення у справі. Розглянемо це питання детальніше.

Підготовча стадія. Вважаю, що безпосередньою метою цієї стадії є забезпечення у встановлені строки у першому судовому засіданні всебічного, повного й об'єктивного вирішення судом правового питання, переданого на його розгляд, вираженого у конкретній адміністративній справі. Разом з тим, маючи за мету забезпечення своєчасного і правильного вирішення адміністративної справи, підготовка тим самим сприяє найбільш повному і реальному захисту прав, охоронюваних законом інтересів громадян і організацій з найменшою витратою коштів, а також часу, тобто забезпечує реалізацію принципів законності та об'єктивної істини при послідовному впровадженні у життя принципу економії процесуальних засобів.

Утім у першу чергу на підготовчій стадії провадження активна діяльність суду повинна сприяти примиренню сторін з метою економії часу та можливості взагалі не розглядати справу. Хоча зустріч судді зі сторонами має неформальний характер, не протоколюється, що має сприяти вільному обміну думками між сторонами і суддею щодо можливості примирення [11, с. 267],

вона має бути спрямована на забезпечення вирішення правового спору у найкоротші строки, у тому числі й шляхом примирення сторін.

Зокрема, суд вживає таких заходів з метою забезпечення всебічного та об'єктивного розгляду та вирішення справи: 1) прийняття рішення про витребування документів та інших матеріалів; надання необхідних довідок; проведення огляду письмових та речових доказів на місці, якщо їх неможливо доставити до суду; призначення експертизи, вирішення питання про необхідність залучення свідків, спеціалістів, перекладача; 2) прийняття рішення про обов'язковість особистої участі осіб, які беруть участь у справі, у судовому засіданні, про залучення третіх осіб до справи; 3) виклик на судовий розгляд свідків, експертів, спеціалістів, перекладачів; 4) прийняття рішення про проведення попереднього судового засідання (ст. 110 КАСУ).

Якщо звернутися до європейського досвіду, то можемо спостерігати такі альтернативні варіанти недоведення справи до судового розгляду, як внутрішній контроль, посередництво та переговорне примирення. Для того щоб сторони могли повною мірою використати такі можливості і таким чином сприяти зменшенню навантаження на суди, звернення до таких процедур може передбачатися як обов'язкова попередня умова порушення судового провадження. Проте навіть тоді, коли спір уже розглядається в суді, має залишатися можливість звернення до таких альтернативних засобів, оскільки вони можуть допомогти вирішити спір швидше, ніж це дозволяє традиційний судовий процес [12]. Тим більше що відповідно до ч. 3 ст. 51 КАСУ сторони можуть досягти примирення на будь-якій стадії розгляду справи, що є підставою для закриття провадження в адміністративній справі. Але в ч. 4 ст. 51 КАСУ передбачається, що суд не приймає відмови позивача від адміністративного позову, визнання адміністративного позову відповідачем і не визнає умов примирення сторін, якщо ці дії суперечать закону або порушують чий-небудь права, свободи чи інтереси. У разі примирення сторін суд постановляє ухвалу про закриття провадження у справі, в якій фіксуються умови примирення (ст. 113 КАСУ). Примирення сторін можливе в тому випадку, якщо сторони

можуть повністю або частково врегулювати спір на основі взаємних поступок. Така процедура може стосуватися лише прав та обов'язків сторін і предмета адміністративного позову.

На стадії підготовчого провадження у справі дослідження доказів здійснюється попередньо та не у повному обсязі. Спочатку суддя отримує матеріали, які апріорі можуть стати доказами, попередньо вивчає факти та доводи сторін, які, набравши доказової сили, можуть бути покладені в основу рішення суду. Саме на цій стадії суд попередньо оцінює інформацію з метою використання її як доказу. На прикладі Австрії можемо простежити, як повноваження суду щодо прийняття доказів *ex officio* можуть бути розглянуті як процесуальний засіб встановлення істини по справі. Швидке та ефективне визначення прав та обов'язків сторін, які мають бути з'ясовані вже на підготовчій стадії судочинства, встановлюють правову визначеність у спорі сторін [5, с. 180]. Якщо доказової інформації не вистачає, щоб вирішити справу по суті, суд переходить до наступної стадії провадження – попереднього розгляду справи. Обов'язковість проведення підготовчого провадження зумовлюється також винесенням судових рішень, а саме: 1) залишення позовної заяви без розгляду; 2) зупинення провадження у справі; 3) закриття провадження у справі; 4) закінчення підготовчого провадження і призначення справи до судового розгляду. В ухвалі про закінчення підготовчого провадження і призначення справи до судового розгляду зазначається дата, час та місце розгляду справи (ст. 121 КАСУ).

Метою *попереднього судового засідання* є з'ясування можливості врегулювання спору до судового розгляду справи або забезпечення повного та об'єктивного вирішення справи (ч. 1 ст. 111 КАСУ) шляхом проведення такої первісної і найпоширенішої процесуальної дії, як опитування сторін. Але при цьому суддя не повинен висловлювати свого ставлення до спірної справи й оцінювати поведінку сторін, оскільки такі передчасні дії можуть психологічно вплинути на подальшу його поведінку і на об'єктивність вирішення справи, а подекуди й викликати нарікання сторін. Аналіз положень частин 3, 4 ст. 111 КАСУ свідчить про те, що активність суду на цій стадії проявляється

у такому: 1) для врегулювання спору суд з'ясовує, чи не відмовляється позивач від адміністративного позову, чи не визнає відповідач адміністративний позов, і роз'яснює сторонам можливості щодо примирення (ст. 112 КАСУ). За клопотанням сторін суд зупиняє провадження у справі на час, необхідний їм для примирення (ч. 2 ст. 113 КАСУ); 2) уточнює позовні вимоги та заперечення відповідача проти адміністративного позову; 3) з'ясовує питання про склад осіб, які братимуть участь у справі; 4) визначає факти, які необхідно встановити для вирішення спору, і те, які з них визнаються сторонами, а які належить доказувати; 5) з'ясовує, якими доказами сторони можуть обґрунтувати свої доводи та заперечення, та встановлює строки для їх надання. Суд може запропонувати особам, які беруть участь у справі, доповнити чи пояснити певні обставини, а також надати суду додаткові докази у встановлений ним строк (ч. 2 ст. 114 КАСУ). У разі потреби збирання доказів за межами своєї територіальної підсудності суд доручає відповідному адміністративному суду провести певні процесуальні дії (ч. 1 ст. 115 КАСУ). Адміністративний суд у разі необхідності повинен витребувати будь-який доказ з метою його долучення до справи, у тому числі матеріали цивільної та кримінальної справи [10, с. 49], або безпосередньо самі справи. Підготовчі дії суду спрямовані на здійснення судових процесуальних формальностей, без яких взагалі неможливий розгляд справи.

Попереднє судове засідання є важливою стадією судового розгляду справи, за наслідком якого суд постановляє відповідну ухвалу (ч. 1 ст. 121 КАСУ). На прикладі Німеччини можемо простежити, що суддя під час попереднього розгляду справи у порядку адміністративного судочинства повинен надати всі вказівки з метою вирішення справи в межах одного процесу. Головною метою попереднього судового засідання є також обговорення судді з учасниками судового процесу всіх фактичних та юридичних обставин справи [1, с. 127, 133]. Відповідно до п. 4 ч. 5 ст. 107 КАСУ суд виносить ухвалу про проведення попереднього судового засідання, якщо вважає це необхідним. Тож, йдеться про неов'язковість цих стадій та віддання їх на розсуд суду. Вважаю, що відмова від проведення підготовчого прова-

дження та взагалі не проведення попереднього судового засідання у подальшому тягне за собою неналежне дослідження доказів, зокрема не оглядаються докази, не завчасно призначається експертиза, що, у свою чергу, призводить до затягування судового процесу та недосягнення завдань адміністративного судочинства. З метою уникнення таких негативних наслідків пропонуємо п. 4 ч. 5 ст. 107 КАСУ доповнити таким: «Необхідно зазначити дату, час та місце проведення попереднього судового засідання».

Розгляд справи по суті провадиться шляхом послідовного вчинення судом і учасниками процесу комплексу процесуальних дій, що становлять певні етапи, кожен з яких має свої завдання і відповідний зміст. Франц Клеймін вважає, що діяльність судді містить подвійну функцію: з одного боку, винесення конкретного та справедливого рішення шляхом встановлення сутнісної істини *ex officio*, з другого – ефективного керівництва процесом шляхом забезпечення ефективного методу розгляду справи задля прискорення процесу без шкоди його якості [5, с. 181].

Під час судового розгляду справи активні дії суду обумовлені необхідністю дотримання строків розгляду справи (яка має бути розглянута і вирішена протягом розумного строку, але не більше місяця з дня відкриття провадження у справі – ч. 1 ст. 122 КАСУ). З цією метою закон надає судді такі повноваження: 1) вчиняти окремі процесуальні дії у разі необхідності за межами приміщення суду (ч. 3 ст. 122 КАСУ); 2) керувати ходом судового засідання; 3) забезпечувати додержання послідовності та порядку вчинення процесуальних дій, здійснення учасниками процесу їхніх процесуальних прав і виконання ними обов'язків; 4) спрямувати судовий розгляд на забезпечення повного, всебічного та об'єктивного з'ясування обставин справи, усунення всього, що не має значення для її вирішення (ч. 2 ст. 123 КАСУ); 5) досліджувати докази (статті 138, 140, 142, 143, 144, 145, 146, 148 КАСУ); 6) надавати змогу сторонам та іншим особам, які беруть участь у справі, після з'ясування всіх обставин у справі та перевірки їх доказами можливості надання додаткових пояснень чи додаткових доказів; 7) роз'яснювати права та обов'язки перекладачу та експерту, а також приводити їх до

присяги (статті 125, 131 КАСУ). Доказовість обґрунтування позовних вимог має базуватися лише на доказах, які були досліджені у судовому засіданні з урахуванням їх належності та допустимості відповідно до вимог ст. 70 КАСУ. У норвезькому Законі «Про спір» закріплений такий один із основних принципів судочинства – принцип пропорційності. Зокрема, у підрозділі 2 вступу до Закону наголошується, що «процедура та понесені витрати мають бути розумно пропорційні важливості випадку». Цей принцип здорового глузду знаходить своє відображення у багатьох положеннях закону. Так, право сторін надавати докази обмежено необхідністю надавати фактичні докази, які можуть бути важливими, а їх масштаб та обсяг мають бути розумно-пропорційними важливості справи. Презентація доказів обмежується судом, якщо це відповідає загальній меті закону [5, с. 256–267]. Найрозповсюдженішою загрозою для судді під час розгляду справи є, з одного боку, недостовірність інформації по справі, тому його діяльність має бути спрямована на підвищення рівня інформованості шляхом дослідження обставин справи та доказів, які мають значення для справи. Поряд із дефіцитом інформації, другою загрозою є інформаційне перенасичення судді. Зростаючі інформаційні потоки по справі можуть призвести до появи у судді психологічного перевантаження і почуття дискомфорту, ризику поринання в так зване «інформаційне сміття» – відомості, які не мають безпосереднього відношення до справи, що розглядається. Зазначене актуалізує необхідність фільтрування суддею інформаційних потоків, вхідної інформації по справі, що потребує ефективного пошуку доказової інформації та її оформлення на виході – шляхом постановки законного та обґрунтованого рішення по справі.

Ще однією загрозою є зловживання учасниками адміністративного процесу своїми процесуальними правами, використання їх усупереч їх дійсному призначенню (з метою створення перешкод для ухвалення законного та обґрунтованого судового рішення, затягування строків розгляду справи). Цьому сприяє також низька активність суду під час розгляду справи та розширення принципу диспозитивності. Тому, на нашу думку,

важливим напрямом удосконалення процесуальних засобів захисту та їх оптимізації є запровадження дієвих механізмів протидії таким зловживанням.

Визначаючи можливість досягнення істини у процесі правосуддя, багато вчених у той же час зазначають, що цей пошук істини не повинен ставити під загрозу розумну тривалість розгляду справи. Так, звертається увага на досвід Бразилії, де протягом останніх десятиріч були здійснені помітні зусилля для того, щоб врівноважити такі дві необхідності, як «швидкість» та «правильність» розгляду справи [5, с. 197].

Ухвалення судового рішення. Вирішення судом спору по суті закінчується прийняттям судового рішення у формі постанови (ч. 1 ст. 158 КАСУ). Головною передумовою ухвалення законного і обґрунтованого судового рішення є встановлення фактичних обставин справи – певного кола фактів, з якими закон пов'язує правові наслідки. Фактичні обставини встановлюються завдяки доказуванню – особливій процесуальній діяльності, яку здійснюють особи, які беруть участь у справі, та суд. У процесі такої діяльності небайдуже, хто зобов'язаний бути активним у встановленні факту, оскільки завжди має бути можливість покласти наслідки його недоведеності на когось з учасників процесу. З аналізу чинного законодавства випливає, що судові рішення залежно від стадії судового процесу, на якій вони ухвалюються, можуть бути кінцевими, тобто такими, якими закінчується розгляд справи (ч. 1 ст. 14, ч. 1 ст. 158 КАСУ), та проміжними (ст. 115, ч. 1 ст. 227 КАСУ). Утім лише рішення, прийняте у належному судовому процесі неупередженим суддею з повноцінною оцінкою доказів і доводів, може дати якісний результат [3, с. 116–117]. Зазначене кореспондується з нормами міжнародного права, зокрема Рекомендацією № R (94) 12 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо незалежності, ефективності та ролі суддів, де наголошується, що судді повинні приймати свої рішення цілком незалежно і мати змогу діяти без обмежень, без неправомочного впливу, підбурення, тиску, погроз, неправомочного прямого чи непрямого втручання, незалежно з будь-якого боку та з яких мотивів воно здійснюється [13, с. 387–391]. Для цього в законі мають бути

передбачені санкції проти осіб, які в будь-який спосіб намагаються впливати на суддів.

Виходячи із наведеного, можна зробити висновок, що кожна стадія розгляду справи характеризується сукупністю процесуальних дій, об'єднаних однією загальною метою – забезпечення своєчасного і правильного вирішення адміністративної справи. Доказова діяльність в адміністративному судочинстві відбувається на всіх стадіях розгляду справи, а саме: підготовчій стадії, попередньому судовому засіданні, розгляду справи по суті та ухваленні судового рішення.

Список використаних джерел

1. Административно-процессуальное право Германии = Verwaltungsrechtsschutz in Deutschland: Закон об административном производстве; Закон об административно-судебном процессе; Законодательство об исполнении административных решений [Текст] : пер. с нем. / [В. Бергман, введ., сост.]. – М. : Волтерс Клувер, 2007. – 288 с.
2. Белкин, А. Р. Теория доказывания [Текст] : науч.-метод. пособие / А. Р. Белкин. – М. : Норма, 2000. – 429 с.
3. Бондар, С. В. Щодо класифікаційних ознак рішень адміністративного суду [Текст] / С. В. Бондар // Часоп. Київ. ун-ту права. – 2012. – № 2.
4. Гмирко, В. П. Структура діяльності з доказування [Текст] / В. П. Гмирко // Вестн. Днепропетр. ун-та. Правоведение. – 1995. – Вып. 2.
5. Гражданский процесс в межкультурном диалоге: евразийский контекст [Текст] : Всемир. конф. Междунар. ассоц. процессуал. права : сб. докл., 18–21 окт. 2012 г., Москва, Россия / под ред. Д. Я. Малешина. – М. : Статут, 2012. – 720 с.
6. Курс адміністративного процесу [Текст] : навч. посіб. / О. В. Кузьменко. – К. : Юрінком Інтер, 2012. – 208 с.; Lupinskaya, A. Основание и порядок принятия решений о недопустимости доказательств [Текст] / А. Lupinskaya // Рос. юстиция. – 1994. – № 11.
7. Лобойко, Л. Н. Уголовно-процессуальное право [Текст] : учеб. пособие курс лекций / Л. Н. Лобойко. – Харьков : Одиссей, 2007. – 672 с.
8. Нор, В. Т. Проблеми теорії та практики судових доказів [Текст] : підручник / В. Т. Нор ; за ред. М. Л. Накловича. – Л. : Вища шк., 1978. – 111 с.
9. Ожегов, С. И. Толковый словарь русского языка [Текст] : ок. 100 000 слов, терминов и фразеолог. выражений / С. И. Ожегов ; под ред. Л. И. Скворцова. – 27-е изд., испр. – М. : Оникс : Мир и образование : Астрель, 2011. – 1360 с.

10. Скорбликов, П. А. Арбитражный и уголовный процессы: коллизии в сфере доказывания и пути их преодоления [Текст] / П. А. Скорбликов. — М. : Норма, 2008. — 144 с.
11. Стефанюк, В. С. Судовий адміністративний процес [Текст] : монографія / В. С. Стефанюк. — Х. : Консум, 2003. — 464 с.
12. Рекомендація № R (2001) 9 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам стосовно альтернатив судовому вирішенню спорів між адміністративними органами влади та приватними особами [Електронний ресурс] : ухвал. Ком. міністрів Ради Європи на 762-му засіданні заст. міністрів від 5 верес. 2001 р. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.
13. Рекомендація № R (94) 12 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо незалежності, ефективності та ролі суддів [Текст] : ухвал. Ком. міністрів Ради Європи на 518-му засіданні заст. міністрів 13 жовт. 1994 р. // Право України. — 2011. — № 9.

Стаття надійшла 6 березня 2014 р.

Я. С. Калмыкова

Доказательная деятельность на стадиях рассмотрения дела в порядке административного судопроизводства

Статья посвящена доказательной деятельности на стадиях рассмотрения дела в порядке административного судопроизводства. Особое внимание уделено стадиям рассмотрения дела, которые являются неизменными для всех инстанций и могут быть сведены по результатам анализа положений КАСУ к следующим: 1) подготовительное производство; 2) предварительное рассмотрение дела; 3) судебное разбирательство; 4) принятие судебного решения по делу.

Ключевые слова: *стадия, доказательная деятельность, производство, административное судопроизводство.*

Ya. S. Kalmikova

Evidence activities at stages of the proceedings in the administrative proceedings

The article is devoted to evidence-based activities at stages of the proceedings in the administrative proceedings. Particular attention is paid to the provision of stages of the proceedings, which is constant for all levels and can be kept on the analysis of the provisions of the CSSA to the following: 1) preparatory proceedings,

2) preliminary hearing, and 3) trial, 4) the adjudication of the case Evidence-based activities administrative proceedings is ordered in nature, carried out throughout the proceedings and may be structured by selection of certain stages. The immediate objective of the preparatory phase is to provide in a timely manner at the first hearing thorough, complete and objective solving court legal question referred to it by the expressed in a particular administrative case. However, especially in the preparatory stage of the proceedings the court activism should promote conciliation in order to save time and opportunity did not hear the case. Mandatory preparatory proceedings predetermined as court decisions, namely: 1) the abandonment of the claim without consideration, 2) suspension of proceedings, 3) closing the proceedings, and 4) completion of the preparatory proceedings and the appointment of a case for trial.

Activity in the preliminary court proceedings appears as follows: 1) to settle a dispute the court ascertain whether the claimant refuses to administrative action if the defendant does not recognize administrative claim, and explain to the parties the possibility to reconcile (p. 112 CSSA). At the request of the parties the court suspends the proceedings at the time they need for reconciliation (Part 2 of Art. 113 CSSA), 2) clarify the claims and objections of the defendant against the administrative claim, and 3) clarifies the composition of individuals participating the case, and 4) determine the facts to be established to resolve the dispute and which are recognized by the parties that belongs to prove, 5) clarifies what evidence the parties may justify their arguments and objections, and sets deadlines for their delivery. Also, the main purpose of pre-trial meeting is to discuss the judge of the trial participants all factual and legal circumstances. Consideration of the merits made by sequential Done – of court actors and complex proceedings that constitute certain stages, each of which has its own objectives and relevant content. Addressing the court on the merits of the dispute ends with a judicial decision in the form of regulations (Part 1 of Art. 158 CSSA). The main precondition for the adoption of legal and justified the judgment is to establish facts of the case – a certain range of facts from which the law binds the legal consequences.

Keywords: stage, evidence activity, production, administrative proceedings.